

Педагогічні КАДРИ

газета

ЗАСНОВАНА У ЖОВТНІ 1929 РОКУ

№ 6 (1648) КВІТЕНЬ 2015 РОКУ

НАЦІОНАЛЬНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ М. П. ДРАГОМАНОВА

Кадр місяця

30 квітня 2015 року в Національному педагогічному університеті відбулося відкриття аудиторії професора Григорія Волинка, заслуженого діяча науки і техніки України, доктора філософських наук, проректора з наукової роботи НПУ, який рік тому пішов з життя. Григорій Іванович Волинка 35 років свого життя присвятив науково-педагогічній діяльності в Драгомановському виші.

Світлина Михайла Франківського

3 нагоди 180-річчя НПУ

Ректор зустрівся з митцями

У ПЕРЕДДНІ урочистих заходів з нагоди 180-річчя Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова ректор вишу **Віктор Андрущенко** приймав митців НПУ, почесних і заслужених професорів і докторів університету, Героїв України, народних артистів, заслужених артистів України, що віддають частку своєї душі, виховуючи нове покоління у дусі високої культури і мистецтва.

“Гармонійний і всебічний розвиток особистості, що пропагує уже кільканадцять років Драгомановський університет, не був би ніколи реалізований вповні, якби не ваша праця, наші шановні великі служителі мистецтва, – наголошує Віктор Петрович. – Мати дотичність до вас, просто сидіти поруч, мати можливість відчувати ваше натхнення, доторкнутися до вашої творчості – безмежне щастя для кожної

людини, особливо для студентського загалу”.

Від імені всього колективу університету ректор та проректорський корпус висловили вдячність митцям за щирю працю для Драгомановського університету, любов до молоді, патріотизм. Студенти ж побажали гостям міцного здоров'я та ще довгих років життя, натхнення і віри у світле майбутнє, що сьогодні лягає на плечі молоді.

Університет пишається такою когортою української мистецької інтелігенції, серед якої **Анатолій Авдієвський, Мирослав Вантух, Іван Драч, Борис Олійник, Ліна Костенко, Анатолій Паламаренко, Тамара Стратієнко, Андрій Демиденко, Олександр Гурець, Василь Федоришин** та інші.

Прес-служба університету

Прес-служба університету

Інтерв'ю

Профкар'ерна орієнтація

Інтерв'ю

День кар'єри
НПУ – 2015

стор. 2

Алла Ярошенко:
“Співпраця –
постійний
систематичний
процес”

стор. 3

Марія Шеремет:
“Хочеш зробити
людині добро –
зроби крок”

стор. 5

Проблема гідності у вимірах війни та миру.
Обговорюють драгомановці

Відкриття міжкафедрального семінару

Кафедра філософської антропології Інституту філософської освіти та науки НПУ імені М. П. Драгоманова організувала обговорення однієї з найактуальніших проблем сучасності: людської гідності у вимірах війни та миру. Дискусії щодо окресленої проблематики розгорнулися у форматі міжкафедрального семінару "Філософія. Людина. Культура".

Унікальність і важливість заходу виділив у своєму вступному слові ректор НПУ **Віктор Андрущенко**, зазначивши, що подібний аналіз ситуації у міждисциплінарному плані завжди демонстрував свою результативність. Вчені різних наукових площин і навіть різних академічних поколінь забезпечують погляди на одне й те ж поняття під різними точками зору, що у свою чергу розкриває об'ємну картину того чи іншого явища. Тема людської гідності все більше актуалізується сьогодні в наукових доробках вчених.

"Сьогодні ми всі поставлені в обставини, коли жити, творити й відтворювати доводиться в умовах фактичної війни, – розповідає Віктор Петрович. – Ці умови на нас тиснуть таким чином, що психологія, мораль, наші уявлення про сутність і призначення людини, людські цінності трансформуються. Проблема ж гідності – дуже глибока й є фактично проблемою людського ества. Її перетворення в сучасних умовах – сутність перетворення людини".

Вчені резюмують, що те, наскільки конкретна людина здатна бути внутрішньо вільною, не піддаючись тиску з боку суспільства, цивілізаційних змін, говорить про її людську гідність і шляхетність.

"Разом з тим, ми декларуємо єдність як відчуття цінності кожної людини, – наголошує завідувач кафедри філософської антропології **Світлана Крилова**. – Чим більше ми відчуваємо повагу й свою потрібність з боку соціуму, тим більше нам хочеться самореалізовуватися й відповідно робити щось для цього суспільства".

Прес-служба університету

Студентське наукове товариство

Тижень студентської науки – 2015

З 27 до 30 квітня 2015 року в Національному педагогічному університеті імені М. П. Драгоманова за ініціативи Студентського наукового товариства імені Григорія Волинка пройшов Тижень студентської науки – 2015. Урочисте пленарне засідання відбулося 27 квітня в актовій залі, оскільки жодна конференц-аудиторія не змогла умістити усіх охочих поспілкуватися з професорами і академіками університету.

За словами ректора НПУ **Віктора Андрущенка**, така ідея весняних наукових днів для молоді, що вже давно практикується у ВНЗ, – прекрасна можливість студентам спробувати свої сили в науці, продемонструвати досягнення, долучитися до великих світу цього в академічних колах.

Кожен інститут із 20, що входять в структуру університету, підготував до тижня науки свої заходи, серед яких звітно-наукові конференції, інформаційні зустрічі, науково-практичні семінари, тренінги, творчі зустрічі і круглі столи. Проблематику усіх заходів обирали самі студенти, чим, власне, й забезпечили свою особливу активність та зацікавленість у Тижні науки.

Завершенням наукової семиденки стало відкриття аудиторії імені професора Григорія Волинка 30 квітня 2015 року в гуманітарному корпусі університету. Григорій Іванович довгий час був проректором з науки в НПУ і одним з перших долучився до створення Студентського наукового товариства. Зберегти пам'ять про прекрасного вченого і дослідника історії філософії запропонували студенти.

Прес-служба університету

ДЕНЬ КАР'ЄРИ НПУ – 2015

2 квітня в гуманітарному корпусі НПУ імені М. П. Драгоманова пройшов "День кар'єри НПУ – 2015". Захід такого формату у стінах нашого вишу відбувається другий рік поспіль за сприяння керівництва та студентів Інституту філософської освіти і науки. В рамках заходу всі охочі могли не лише ознайомитись з програмами стажування та працевлаштування, а й пройти профорієнтаційне тестування, яке нині є популярним у світовому освітньому просторі.

Організатори виставки роботодавців

Увазі студентів були представлені організації, які займаються допомогою у працевлаштуванні: Молодіжна біржа праці, Всеукраїнська громадська організація "Для спільної справи", Київський міський центр зайнятості. Звернувшись до цих організацій, студент мав змогу отримати кваліфіковану допомогу. Крім цього, драгомановцям були запропоновані лекції, тренінги, курси та тестування, які спрямовані не лише на вибір професійної сфери діяльності, а й на те, щоб навчити правильно поводити себе на співбесіді з роботодавцем чи писати резюме.

Також свої вакансії запропонували компанії "ProCredit Bank", "EY", "Metro", "АХА Страхування" та "Воля". Однією з позитивних якостей, що об'єднує всі ці організації, є наявність оплачуваного стажування, термін якого варіюється від кількох тижнів до півроку, в тому числі навіть за кордоном. Майже всі присутні роботодавці не наполягають на профільній освіті, пояснюючи це тим, що необхідним навичкам вони навчають стажерів на "власних курсах". До того ж, вони навмисно шукають студентів філософського навчального підрозділу, які мають, як відомо, креативне мислення.

На відміну від минулого року, цього разу більшість компаній надавала перевагу студентам старших курсів, тобто майбутнім випускникам. Причиною цього є вищий рівень компаній на ринку праці, що вимагають повний робочий день. Як зазначають самі роботодавці, студентам перших курсів важко поєднувати навчання з роботою і їх головне завдання на даному етапі – навчатись. А от щодо досвіду роботи, то його мінімальність чи взагалі відсутність не є проблемою. Представлені компанії наголошують на гарантуванні подальшого працевлаштування та можливості кар'єрного зросту.

Користь проведення заходів такого типу полягає у змозі студентів реалізувати себе, а також поповнити ринок праці підготовленими кваліфікованими фахівцями. Роботодавці охоче йдуть назустріч студентам, щоб допомогти відкрити їм свій потенціал, бо саме вони представляють майбутнє нашої країни.

Студенти знайомляться з вакансіями

Організатори заходу сподіваються, що "День кар'єри НПУ" стане чудовою традицією в нашому університеті, бо це чудова нагода для студентів визначитись з видом діяльності на майбутнє й отримати досвід роботи.

Захід відбувався завдяки співпраці Інституту філософської освіти і науки НПУ імені М. П. Драгоманова та Київського молодіжного центру праці за сприяння Відділу професійно-кар'єрної орієнтації та працевлаштування НПУ імені М. П. Драгоманова.

Влада **ГЕРАСИМЕНКО**
Фото **Вікторії Алексеєвої**

Патріотизм

Ветерани, студенти, волонтери – разом для благої справи

ВОЛОНТЕРСЬКА робота студентської молоді Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова набуває все більшої активності. Її головна мета – адресна допомога тим, хто її потребує. Серед основних напрямків волонтерської роботи студентів – соціальна підтримка та шефська допомога ветеранам Великої Вітчизняної війни, бійцям АТО та іншим.

З цього приводу була організована та проведена зустріч активу студентів – волонтерів НПУ з волонтерами Академії внутрішніх справ задля обміну досвідом та допомоги ветеранам, сім'ям загиблих бійців АТО, а також щодо проведення спільних зустрічей і круглих столів.

У зустрічі взяли участь представники Ради ветеранів Шевченківської та Солом'янської РДА, ветерани Академії внутрішніх справ. Волонтери відвідали музей академії, обмінялися подарунками та поділилися планами на майбутнє.

Микола КОТ,
Голова ради ветеранів НПУ

Алла Ярошенко: “Співпраця – постійний систематичний процес”

У контексті заявленого політичного курсу України до Європейського Союзу співпраця з іноземними освітніми закладами набуває ще більшої актуальності. Інститут соціальної роботи та управління є одним з навчальних підрозділів університету, де студенти при бажанні мають змогу отримувати європейський досвід навчання. “Подвійні дипломи” – проект, який сприяє активним і цілеспрямованим студентам в плані кращої професійної самореалізації. Подробиці цього проекту для читачів газети “Педагогічні кадри” розповідає його натхненниця і головний організатор – доктор філософських наук, професор Алла Ярошенко

– Розкажіть, будь ласка, як розпочався проект “Подвійні дипломи”?

– Проект “Подвійні дипломи” зародився саме в стінах Національного педагогічного університету імені М. Драгоманова починаючи з співпраці з Вищою лінгвістичною школою в Ченстохові (Польща), тепер сферу наших міжнародних зв'язків розширено, й до цього проекту долучилась Вища школа Гуманітас (м. Сосновиці). Мені було приємно, що на минулорічній великій конференції, яка відбулась в Польщі за участю доктора Цезарія Вошінського і мера міста Ченстохов, було чітко зазначено, що пріоритетним у їхній співпраці завжди був і залишається саме наш університет. Ми першими започаткували такий формат співпраці, а вже через певний час були залучені університети з Тернополя, Мелітополя, Луганська, Одеси. Для нас важливо, що всі польські починання спочатку орієнтовані в бік студентів Драгомановського університету.

– Як відбувається набір студентів?

– Коли ми починали реалізацію цього проекту, то було складно з формуванням групи. Хтось не довіряв, хтось боявся, а хтось думав, що платня за навчання занадто мала і це якась авантюра. Єдиною умовою відбору була відсутність академічних заборгованостей. Ми розуміли: якщо студент не навчається у нас, то не буде і там. Хоча є й винятки: одна студентка сказала, що їй цікавіше навчатися в Польщі. Але я вважаю, що рівень української освіти є достатньо високим і в певних речах навіть кращий, ніж за кордоном. Але ця дівчинка добре володіє польською мовою і їй подобається їх культура, тому думаю, що вона сама налаштувала себе таким чином.

Перший раз ми поїхали влітку 2012 року. Студентам підготували чудову програму практичного спрямування: відбулась зустріч з керівництвом університету, було організовано наукову конференцію, тренінги. В першій половині дня відбувалися пари, а в другій – ми відвідували заклади соціальної сфери. Це було настільки цікаво для студентів, що вже через кілька днів фотографії “Як ми почали літню сесію” були популярними в мережі Інтернет. Почав спрацювати метод “рівний – рівному”, тому коли я восени попросила помічників зібрати в аудиторії бажаючих, то з цим вже не було проблем. Студенти вже знали деталі проекту від друзів, які повернулись з навчання за цією програмою. Якщо в перший рік навчання група складалась з 15 студентів, то в другий рік – 40. В кожного своя мотивація: дехто із західної частини України, тому для них це близько за духом, дехто прагне розширити свій світогляд, а є й такі, що вже працюють в соціальній сфері і їм цікаво порівняти українську і польську специфіку. На сьогоднішній день є багато бажаючих поїхати на практику і стати фахівцем європейського рівня.

– Тишить, що серед мотивацій студентів ви назвали знання, досвід, практику, а не отримання європейської “корочки”?

– На зустрічах зі студентами ми не піднімали тему переваги одного диплома над іншим. Про це навіть не було мови. Ми розповідали студентам про важливість академічної мобільності і конкурентоздатності на ринку праці, значущість залученості до світової культури і сучасного знання. Ми звертали увагу не на “корочку”, а на якість, якими вони мають володіти для того, щоб професійно реалізуватись. Серед студентів я теж не чула про таку мотивацію, як диплом іншого кольору чи іншою мовою, їх цікавить саме культура.

– Наскільки мені відомо, в Польщі напрям соціальної роботи як такий відсутній. Що ж в них є натомість?

– Специальність “Соціальна робота” легко адаптується під спеціальності “соціальна педагогіка”, “соціальна допомога”, тобто всі спеціальності, за якими здійснюється підготовка студентів в нашому Інституті. В Польщі студенти також мають змогу отримати таку спеціалізацію як “соціальна ресоціалізація”. Це робота з незахищеними верствами населення і з людьми, які мають певні

вади. Для нас ця спеціалізація є цікавою, тому вона входить до академізміці, яка викладається.

Цікаво, що в Україні для захисту диплому чи дисертації потрібно мати публікацію у фаховому виданні, а за кордоном по-іншому. В Польщі існують збірники міжнародних праць певної спрямованості, наприклад, гуманітарної. Цей журнал матиме загальну назву, а далі йтимуть розділи. Публікація в такому журналі влаштує майбутніх кандидатів наук як з філософії, так і з соціології, педагогіки, соціальної роботи та ін. Для європейців головне, щоб були міжнародні номери публікацій, а не конкретна фаховість.

– Ви так натхненно про все розповідаєте!

– Коли я вперше озвучувала студентам інформацію про проект, то знала, що потрібно все зробити якомога краще. Сьогодні існує певний рівень недовіри до навчальних закладів, тому цей величезний пласт роботи ми з колегами повинні були виконати якісно. Я контролювала роботу на всіх рівнях, тому знаю кожен крок від початку до того, що маємо сьогодні. Слід згадати і ще одного партнера, завдяки якому цей проект став можливим, – “Центр академічних обмінів”. Коли колеги з цієї установи запропонували співпрацю, то в них теж не були відпрацьовані механізми реалізації такого науково-навчального проекту. Але всі три сторони прагнули співпраці, тому ми підписали договір. Тепер ми тісно співпрацюємо і не даємо забути одне про одного, адже співпраця – постійний систематичний процес.

– Бачу, що вмотивованість студентів і зацікавленість керівництва нашого університету сприяють ефективній співпраці.

– Ми маємо налагоджену роботу. Поки студенти навчаються, ми з колегами працюємо разом з навчальним відділом. На кожного студента заведені навчальні картки, і частина з тих предметів, які читались в Україні, перезараховується польським навчальним закладом. Крім того, ми не зупиняємось на досягнутому. Наразі ведемо переговори про наукові проекти і зі свого боку вже передали наше бачення їх реалізації. Польська сторона має розглянути пропозиції, щоб Євросоюз виділив кошти для їх реалізації. Це ті проекти, які справді потрібні студентам і актуальні для їх професійного зростання, тому хочемо охопити цей напрям роботи і сподіваємось реалізувати задумане.

Спілкувався Сергій РУСАКОВ

Ініціативи драгомановців

Проведено навчальний семінар про подолання професійного вигорання

Редакція університетської багатотиражки отримала вдячного листа за проведений навчальний семінар одного з викладачів Драгомановського університету. Зв'язавшись з відправником, ми отримали матеріал про проведений захід, тому із задоволенням розміщуємо його в газеті.

26 березня в Бородянській спеціалізованій школі – ЗНЗ № 2 відбувся навчальний семінар “Саморегуляція вчителя засобами психосинтезу в умовах професійного вигорання” практичного психолога, кандидата психологічних наук, доцента кафедри психології і педагогіки НПУ імені М. П. Драгоманова **Кучеренко Єгора Валерійовича**.

Серед основних труднощів сучасної школи проблема професійного вигорання вчителя залишається мало вирішеною з точки зору психологічного супроводу, що пов'язано зі зниженням престижності професії, низьким матеріальним заохоченням, важковиховуваністю учнів, а іноді із несумісністю змісту навчання з виховною метою уроків. Ці проблеми створюють психологічні передумови внутрішніх конфліктів вчителя, який “балансує” між необхідним та бажаним, між шаблонним та творчим, між вимушеним та спонтанним. Саме тому психосинтез як психокорекційний та профілактичний засіб дозволяє вчителю розвинути свою емоційну та особистісну саморегуляцію при вирішенні саме внутрішньоособистісних конфліктів, які викликані професійними обов'язками, тобто мають зовнішні, пов'язані з навчально-виховним процесом, причини.

Єгор Кучеренко почув від колег, що відкритість та невимушеність є найбільш бажаними переживаннями, що супроводжують стан внутрішнього комфорту в умовах роботи, особливо стресових. Ось чому ці бажані переживання так часто суперечать природним реакціям роздратування, незадоволення, а також посиленому прагненню досягти ідеальних результатів (вони можуть стосуватись будь-якої професії в системі “людина-людина”).

Протягом семінару на прикладі техніки дослідження професійної реальності (ТДПР) вчителями було виявлено, що вони можуть надміру схилятись до несвідомого сприйняття учнів виключно з позиції учасника навчально-виховного процесу, продовжуючи застосовувати педагогічні методи, ефективність яких перевірена і не завжди виправдовує себе.

Психосинтез як метод роботи з несвідомим та свідомим виміром психологічних проблем дозволяє вчителю завдяки спеціальним вправам поєднати професійне “Я” з особистісним, відкриваючи ширші можливості сприйняття суб’єкт-суб’єктних стосунків з учнями. Завдяки можливостям уяви та суб’єктивному оцінюванню кожного учня можна сприймати інакше, ніж просто як людину, що вчиться. Це створює внутрішні передумови до зміни методології вирішення типових педагогічних проблем (мотивації учіння, недисциплінованості школярів тощо). Саме тоді в очах вчителя учень стає майбутнім фахівцем, батьком, матір'ю, другом, чоловіком, дружиною, громадським діячем, тобто його особистість виходить за межі актуальної учнівської позиції, яка водночас є провідною соціальною роллю.

Семінар завершився дискусією ведучого та педагогів. Було наголошено, що психосинтез дозволяє вчителю емоційно трансформувати та переосмислити власне ставлення до проблемних молодших школярів та підлітків, в роботі з якими виникають негативні емоційні реакції, зокрема стрес. Так гармонізується об’єктивне та суб’єктивне оцінювання та взаємні очікування учасників навчально-виховного процесу – і учнів, і вчителів. При цьому вчитель може і сам вийти за стереотипізовану модель власної поведінки та спілкування, що знижує рівень його емоційної напруги, тренує стресостійкість та творчо розвиває його особистість.

Вносимо щире подяку за організацію семінару директору школи Олені Лазутіній та шкільним психологам Тетяні Купрієнко й Ользі Дубині – випускниці НПУ імені М. П. Драгоманова.

Анатолій ФУРСЕНКО,
вчитель основ здоров'я

Кафедра триєдності: освіта, дослідження, культура

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ “Образотворче мистецтво” відкрито в Національному педагогічному університеті імені М. П. Драгоманова 28 квітня 2005 року. Для її навчально-методичного забезпечення того ж року організовано випускову кафедру образотворчого мистецтва в Інституті педагогіки і психології. Біля її витоків стояв відомий український художник-педагог, засновник вітчизняної школи методики навчання образотворчого мистецтва професор **Микола Авксентійович Кириченко**. За десять років свого існування кафедра забезпечила неперервність і наступність підготовки фахівців з образотворчого мистецтва: вона випускає бакалаврів, спеціалістів і магістрів, даючи їм можливість продовжити навчання в єдиній в Україні аспірантурі та докторантурі кафедри за спеціальністю 13.00.02 – теорія та методика навчання образотворчого мистецтва. Спеціальність “Образотворче мистецтво” користується стійким попитом серед абітурієнтів, про що свідчить щорічне зростання вступного конкурсу, а також співвідношення студентів контрактної та бюджетної форми навчання. Про авторитет спеціальності говорить зацікавленість навчанням з боку іноземних студентів: тут навчаються студенти з Китаю, Вірменії, Росії, Туркменістану.

Як правило, більшість студентів-випускників щорічно розподіляються в загальноосвітні заклади м. Києва та Київської області, інших областей України, що свідчить про попит на відповідних фахівців. Частина випускників працює в приватному освітньому секторі, надаючи конкурентні освітні послуги. Третина студентів розподіляється за попереднім власним вибором, працюючи останній рік на майбутньому робочому місці в ЗОШ та художніх студіях. Ряд студентів продовжують навчання в аспірантурі, плануючи пов'язати свою діяльність з науковою кар'єрою. Спостереження за випускниками свідчать, що вони є постійними активними учасниками всеукраїнських художніх виставок і творчих проєктів. Все це є закономірним результатом збалансованої та гнучкої організації навчання, що дає змогу кожному випускнику залежно від досягнутого рівня та природного потенціалу знайти своє місце в сучасних умовах динамічного ринку праці.

Кафедра образотворчого мистецтва як профільний науково-методичний центр позиціонує себе як лідер у вітчизняному науковому і методичному середовищі фахівців з мистецької освіти, об'єднуючи довкола себе художньо-педагогічні спеціальності українських вишів. Ці лідерські позиції зумовлені пропагованим кафедрою принципом, сформульованим ще видатним філософом **Карлом Ясперсом**, за яким університет є “всесвітнім науком” у триєдності освіти, дослідження і культури. Отже, місце своє в університетській драгомановській сім'ї кафедра знаходить, даючи студентам можливість долучитись до різних видів образотворчості, багатопланових культурних надбань, бурхливого мистецького сьогодення, інноваційних педагогічних пошуків, наукових досліджень у образотворчому напрямку.

Реалізація такої мети не в останню чергу уможливила якість професорсько-викладацького забезпечення спеціальності. Кафедру очолює відомий мистецтвознавець, культуролог і педагог, професор, доктор педагогічних наук **Олена Шевнюк**. В складі кафедри – знаний український скульптор **Олександр Красноголовець**, відомий майстер батику та гобелену, член Спілки дизайнерів України **Любов Плазовська**, талановиті художники-живописці, члени Спілки художників України **Володимир Труш** і **Роман Власюк**, майстер декоративного і монументального розпису, член Спілки дизайнерів України **Любомир Цебенко**, популярні серед вітчизняної малечі ілюстратори дитячих книжок і журналів, лауреати премії Наталі Забіли **Катерина Шалварова** і **Ольга Сова**. Як професійно-педагогічної підготовки студентів забезпечена також реальним методичним досвідом викладачів кафедри, які працювали або працюють в загальноосвітніх школах або позанавчальних закладах освіти Києва, серед яких “вчительська зірка” – переможець конкурсу “Вчитель року” в номінації “образотворче мистецтво” – **Іраїда Руденко**. За останні п'ять років на кафедрі підвищили свій науковий рівень 5 випускників аспірантури. Викладачі кафедри є постійними експертами-рецензентами вітчизняних шкільних підручників і посібників з образотворчого мистецтва.

Викладачі кафедри постійно і наполегливо працюють над удосконаленням змісту навчання образотворчого мистецтва як галузі, що динамічно розвивається та вимагає постійного збагачення й оновлення, особливо в умовах євроінтеграційних процесів. Окрім традиційних дисциплін “Рисунок”, “Живопис”, “Композиція”, “Скульптура”, “Історія мистецтв” випускова кафедра пропонує студентам ряд спецкурсів актуальної проблематики, які роз-

В майстерні скульптури

ширюють і поглиблюють їх базову підготовку, озброюючи їх найновішими науково-методичними знаннями. Серед них – “Сучасне візуальне мистецтво”, “Портретний живопис”, “Пейзажний живопис”, “Декоративна пластика”, “Актуальні проблеми сучасного мистецтва”, “Технологічні проблеми творчості художника”, “Сучасне декоративне мистецтво”, “Інноваційні методики навчання образотворчого мистецтва”. Всі вони методично оснащені програмами і спираються на використання передових технологій навчання у ВНЗ, які сприяють професійно-творчому розвитку студентів і спрямовані на підвищення мотивації навчання, розвиток їх самостійності, наближення процесу навчання до реалій майбутньої професійно-педагогічної діяльності: проблемні лекції, навчальні та музейні проєкти, кейс-метод, ігрові технології, методи контекстного навчання, мікровикладання, тренінги, практикуми тощо.

Інноваційний характер навчально-методичної роботи забезпечено лідерськими позиціями викладачів випускової кафедри в освітньому просторі України. Видані ними “Освітньо-професійний комплекс з образотворчого мистецтва” (2012), “Збірник програм з образотворчих дисциплін” (2008), методичні рекомендації для дипломного (2009) і курсового проєкування (2009) стали нормативними для всіх художніх спеціальностей вищих педагогічних закладів України. У центрі уваги вітчизняних фахівців з методики навчання образотворчого мистецтва також започатковане випусковою кафедрою щорічне методичне видання з актуальних проблем технологій навчання образотворчого мистецтва. Кафедрою вперше на Україні видано понад десятка навчальних посібників з грифом МОН України, серед яких – “Основи образотворчої грамоти” М. Кириченка (2002), “Український народний декоративний розпис” М. Кириченка (2006), “Основи скульптури” О. Красноголовця (2008), “Культурологія” О. Шевнюк (2009 з численними перевиданнями), “Декоративне мистецтво в практиці вчителя образотворчого мистецтва” Л. Плазовської (2013), “Історія костюма” О. Шевнюк (2009), “Словник термінів образотворчого мистецтва” О. Шевнюк (2013). Підготовлено до друку перший україномовний навчальний посібник з історії образотворчого мистецтва (О. Шевнюк). Всі перераховані видання отримали високу оцінку студентів і фахівців.

Викладачами кафедри дбайливо обладнано майстерні скульптури і художньої кераміки, класи рисунку та живопису, аудиторію для занять пластичною анатомією, клас композиції, наповнені реквізитом, натурними гіпсами, предметами, історичними костюмами та драперіями для постановок. Теоретичні класи устатковані медійним обладнанням – медіапроекторами, телевізорами, відео- та аудіоапаратурою. Складовими медійного забезпечення історико-мистецьких курсів стали оригінальні інтерактивні презентації, художньо-музичні композиції, бази даних комп'ютерних художніх енциклопедій, слайд-шоу, відеофільми, що дозволяють забезпечити ефективну складову процесу навчання та вмотивувати студентів до вивчення дисципліни.

Активне співробітництво кафедри з вітчизняними та зарубіжними інституціями також забезпечує ефективність навчально-методичного процесу. Випускова кафедра тісно співпрацює з відповідними кафедрами університетів України шляхом організації науково-практичних семінарів, зокрема, з Полтавським національним педагогічним університетом імені В. Короленка, Південноукраїнським педагогічним університетом імені К. Ушинського, лабораторією естетичного виховання Національної академії педагогічних наук України.

Обмін інноваційними технологіями навчання образотворчого мистецтва постійно відбувається із закордонними інституціями, зокрема, Гельсинкським інститутом

мистецтв і дизайну (Фінляндія), Стокгольмським Кунстфеком (Швеція) і Королівською академією мистецтв (Швеція). З метою адаптації студентів до освітніх вимог європейського освітнього співтовариства викладачі кафедри впровадили в практику навчання: французьку методику аналізу творів образотворчого мистецтва Ф. - Барб-Галль, для чого взяли участь в роботі Всеукраїнського науково-практичного семінару асоціації CORETA – (“Comment regarder un tableau” – “Як дивитися на картину” – Париж, Франція) на чолі з куратором дитячих проєктів Лувру Франсуази Барб-Галль, присвяченого проблемам музейної педагогіки, та польську методику “апропріації” творчого доробку видатних майстрів образотворчого мистецтва “Діалоги” автора Кінги Лапот-Дзієрви. Важливою складовою адаптації навчального процесу до вимог європейської освітньої спільноти стало проведення в жовтні 2014 року Міжнародного науково-практичного семінару спільно з Краківським педагогічним університетом імені Комісії народної освіти (Польща) та майстер-класів польських художників-педагогів для студентів спеціальності “Образотворче мистецтво” з методики навчання образотворчого мистецтва у школах Польщі.

Т. Волинець. Натюрморт. 2012

Практична підготовка студентів-образотворців до естетичного виховання учнів підкріплена активною просвітницькою роботою серед студентів і викладачів в музейно-виставковому середовищі міста Києва, щорічною організацією музейних проєктів, серед яких – “Марафон на Терещенківській” (Музей російського мистецтва, Музей Варвари і Богдана Ханенків), “Символічний світ храму” (заповідник “Софія Київська”), “Скарби України” (Національний художній музей України), “Слідами київського майстра” зі скульптором **Володимиром Щуром**, “Очіма сучасника” з Музеєм сучасного мистецтва, “Диво участю в проєктах “Пінчук арт-центра” і Гоголь-феста, в проведенні майстер-класів видатних митців України – живописця **Івана Марчука**, монументаліста **Л. Тоцького**, ілюстратора книги **В. Єрка**, майстрині **О. Білоус**, зустрічі з редакцією журналу “Арт-клас” та ін., а також майстер-класів зі створення традиційної української ляльки-мотанки, писанкарства, петриківського розпису, витинанки, оригамі. Широкий резонанс у пресі отримали персональна виставка до 60-річчя скульптора **Олександра Красноголовця** (2011), персональна виставка живописця **Володимира Труша** тощо.

Важливими етапами виставкової діяльності кафедри стали Перша Всеукраїнська виставка творчості студентів “Арт-дебют”, відкрита для киян і гостей міста 2006 року в Центральної науковій бібліотеці імені В. Вернадського, та Друга Всеукраїнська виставка творів студентів, відкрита в Музеї Гетьманства протягом листопада-грудня 2010 року. Обидві виставки отримали схвальну пресу і відгуки спеціалістів, гідно презентували рівень креативних пошуків студентів-художників. Їх закономірним результатом стало відкриття в Національному педагогічному університеті імені М. П. Драгоманова власної Художньої галереї, де за останні роки з успіхом пройшли виставки “Авторська фотографія”, “Гра з вічністю”, “Творчість молодих”, “Український краєвид”, ювілейна виставка до 175-річчя НПУ імені М. Драгоманова, щорічні виставки дипломних робіт студентів, перша персональна виставка магістра Анни Нечипоренко, міжнародна виставка польських художників-педагогів та інші.

Кафедра образотворчого мистецтва Інституту педагогіки і психології Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова досягла високого рівня ефективності підготовки майбутніх учителів образотворчого мистецтва завдяки взаємодії художньо-творчих і методичних інновацій, естетизації навчального простору університету, залученню студентів до різних видів образотворчості, багатопланових культурних надбань, бурхливого мистецького сьогодення.

Олена ШЕВНЮК,
професор, доктор педагогічних наук,
завідувач кафедри
образотворчого мистецтва